

ffjel, at i det Forslag, jeg har været med at stille, stiger Gagen med hvert 3die Aar, medens den efter Mindretallets Forslag paa et Par Steder gjør et Spring. Hvad angaaer Slutningsbestemmelsen, at Lærerne skulde være pligtige at læse indtil 30 Timer om Ugen — der staaer ikke, at de skulde læse 30 Timer — da er dette Forslag gjort, fordi jeg anseer det hensigtsmæssigt at have en Bestemmelse om, hvormange Timer Lærerne kunne paalægges at læse. Naar en Skolelærer skal arbejde for meget, bliver han meget let opslidt, og derfor maa man stille ham saaledes, at han kan have endeel Tid tilovers for at kunne rekreere sig og studere videre. Det er Grunden til det ringe Antal af indtil 30 Timer, som er sat; thi det maa dog vistnok indrømmes, at en Arbejdstid af 5 Timer om Dagen er meget kort, især naar vi lønne Vedkommende saaledes derfor, at de kunne leve anstændigt. At det er en ringe Arbejdstid, har jeg selv Leilighed til daglig at bemærke, thi jeg seer Folk, der maae arbejde mange flere Timer om Dagen, og som dog hverken blive opslidte eller gjøre deres Gjerning daarlig.

Ung: Den ærede Ordfører har allerede gjort opmærksom paa, at Forskjellen mellem Fleertallets og Mindretallets Forslag er saare ringe med Hensyn til Adjuncterne. Hele Spørgsmaalet er, om de skulde gaae frem i mindre Spring hvert 3die Aar, eller i større Spring hvert 5te Aar. Jeg seer ikke, at der er nogen Grund til at fastsætte et andet Antal Aar for Adjuncterne end for de andre Classer af Lærere, det forekommer mig at være besynderligt at lade deres Gager være saa hurtigt og de andres langsommere; jeg seer ikke, hvorfor man ikke skulde sætte alle 3 Classer paa samme Fod. Der er derimod en noget større Forskiel mellem de forskellige Indstillinger om Rectorernes og Overlærernes Gager, thi Spørgsmaalet er her, om Overlærerne skulde gaae et Trin mindre op, og Rectorerne begynde et Trin lavere nede. Det er fuldkommen rigtigt, hvad den sidste ærede Taler bemærkede, at dette Spørgsmaals Afgjørelse beroer meest paa et Skjøn. Det kan ikke nytte at komme ind paa de meget forskjellige Anskuelser om, hvad der behøves for at leve nogenlunde anstændigt og

uden Næringsforger i visse Classer af Samfundet; thi derom har man, navnlig her i Salen, meget forskellige Anskuelser. Medens der nemlig vistnok gives dem, der gaae til den Yderlighed, at de ansee den Mand for slet lønnet, der ikke har 3—4000 Rd. i Gage, saa er der vistnok ogsaa Andre, der noget nærme sig den græste Philosoph, som boede i en tom Bointønde, og sætte Fordringerne alt for lavt. Jeg troer, som sagt, ikke det kan nytte at gaae ind paa denne Forskjellighed i Anskuelser, som jeg skal lade staae hen; men jeg vil tillade mig at henvise til andre Gager, der deels ere fastsatte af Rigsdagen, og deels ere nedarvede fra ældre Tider, navnlig Gager for Embedsmænd, som nogenlunde kunne sættes i Classer med dem, her er Tale om. Jeg skal saaledes bemærke, at f. Ex. mange Oppebørsfælleembedsmænd, af hvem der ikke fordres nogen særlig Forberedelse, men kun Forretningsdygtighed og Redelighed, ere afslagne med 2000 Rd., og nogle af dem med over 2000 Rd. Dette er Tilfældet med Amtsforvaltere, nogle ældre Toldforvaltere og Postmestere. Det Samme viser sig, naar man seer hen til Dommerembeder. Man vil deraf see, at for Middelclassen af Embedsmænd variere Gagerne noget under og noget over et Centrum af 2000 Rd., og det anseer jeg ogsaa efter vore Forhold at være den Sum, hvoraf en dannet Mand med Familie kan leve anstændigt. Naar det nu her er Tale om Overlærere, saa kan man ikke tage Hensyn til en forbigangen Tid, da der var overordentlig stor Mangel paa Candidater til disse Embeder, idet der var oprettet en ny Afgangsprøve, der i Begyndelsen blev meget lidt benyttet, saa at man savnede dygtige Candidater til at besætte disse Embeder med; Følgen deraf var, at endeel temmelig unge Candidater, en 3—4 Aar efter at have taget Examen, kom ind i Overlærerposter. Men efterat Forholdene have udviklet sig i en Snees Aar, er dette forandret, og nu vil i Regelen Ingen kunne vente at blive Overlærer, før han har tjent en 10 Aar som Adjunct, hvilket ogsaa paa det Nærmeste stemmer med, hvad den sidste ærede Taler antog, at 35 Aar kan ansees for at være den Alder, da en Mand kan blive Overlærer. Han vil altsaa ikke